

Professionaliseren in de praktijk

Gespecialiseerd Onderwijsdag 2025

Prowise
iXPERIUM Educatie
CENTRE OF EXPERTISE

ProConnect
Deelnemen kan via de app of browser

[Connect.prowise.com](https://connect.prowise.com)

Welkom bij ProConnect

Vul je naam in:

Vul hier de groepscode in:

 Deelnemen

Itske.tersteeg@han.nl

Wat is jouw rol in het onderwijs?

Opnieuw

3D

Ik ben hier omdat...

Waar denk jij aan bij professionaliseren van de leraar of ondersteuner in de klas?

Agenda workshop

Professionaliseren van leraar en onderwijsondersteuner

- Waarom professionaliseren
- Vier in balans
- Leraarprofessionalisering
- Bouwstenen effectieve digitale didactiek

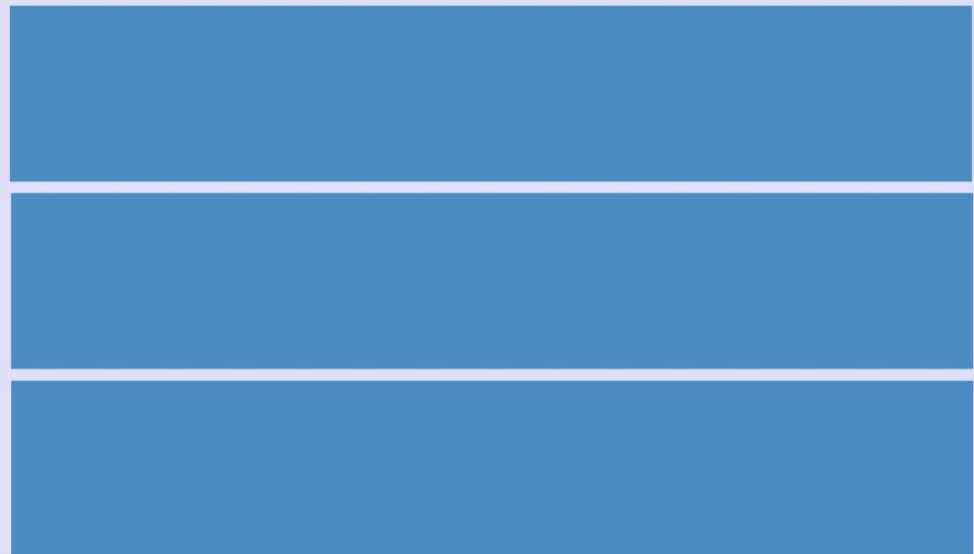

Digitale maatschappij

Digitale Geletterdheid voor

- Leren
- Werken
- Leven

Terug

Leren

Vraag ja/nee:

1) Mijn school is al met de voorbereidingen bezig om deze kerndoelen te implementeren?

2) Wij zijn voor 2028 startklaar!

Kerndoelen digitale geletterdheid

**Concept-
kerndoelen**
Digitale geletterdheid

Maart 2024

Leren & lesgeven met ict

Peiling waar/niet waar:

- 1) Wij hebben een visie op de inzet van technologie in het onderwijs.
- 2) Ik kan in mijn les differentieren door technologie en ict in te zetten.

Werken (met ict)

Welke technologie en ict zet ik in om mijn werk goed te kunnen doen?

Leven

De maatschappij wordt steeds digitaler.
Digitale inclusie is hierbij enorm belangrijk.

Digitale inclusie is het streven dat iedereen kan meedoen in de digitale samenleving.

Kinderrechten in de digitale wereld
Voor iedereen!

Vier in balans model

Wil je ict opbrengsten?

Terug

Visie

Wie werkt in een instelling of school waar een breed gedragen visie op de inzet van technologie en ict in het onderwijs is?

Wie kan ongeveer die visie opnoemen?

Leeft de visie in de school?

Sluit deze aan bij de visie op onderwijs?

Deskundigheid

Aan welke basisvaardigheden van jezelf zou je wel wat aandacht willen besteden?

Welke deskundigheidsbevordering kom je in jouw school of stichting tegen?

Inhoud en toepassingen

Niet de tool maar het doel!

Verhalen vertellen
Inspireren
Experimenteren

Infrastructuur

Bij de meeste instellingen is de infrastructuur op orde.

De wifi werkt
Devices voor team en leerlingen

Robotjes?
3D printers?

.....

.....

Hart voor de zaak

Hart voor de zaak is een serious game waardoor de spelers met elkaar in gesprek gaan en ze laat nadenken over dat wat je nodig hebt als je ict en technologie wilt inzetten in je onderwijs.

Het spel kan je spelen met

Beleidsadviseur Rol van de bele Kan: Onderwijskundige verhelpen. Pak twee visie of deskundigt Krijgt: Docent tevredenhe	Docent Rol van de docent Kan: Curriculum bouwen. Leg één kaart op het spelbord. Dobbel 5 of 6 en leg twee kaarten naar keuze. Krijgt: Student tevredenheid (👍)	
ICT-er 	Leidinggevende 	Student Rol van de student Kan: Curriculum testen. Dobbel verdienen. Dobbel 5 of 6 dubbele portie. Maar pas 1, dan lever je geld in. Krijgt: Geld (💰)

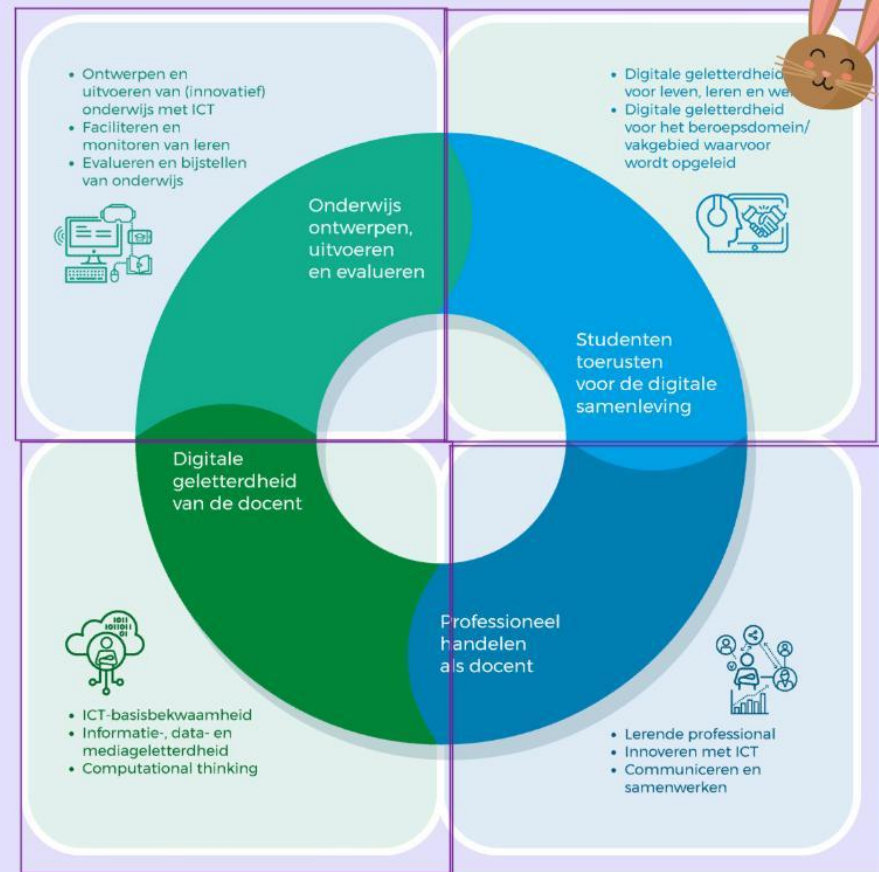

Leraar professionalisering

Het raamwerk is opgebouwd uit vier samenhangende hoofddimensies die weer zijn uitgewerkt in competenties en vervolgens voorzien van gedragsindicatoren.

i

Terug

Digitaal geletterde leerling

Deze dimensie heeft betrekking op het toerusten van leerlingen voor het leven, leren en werken (vervolgopleiding) in een digitale samenleving.

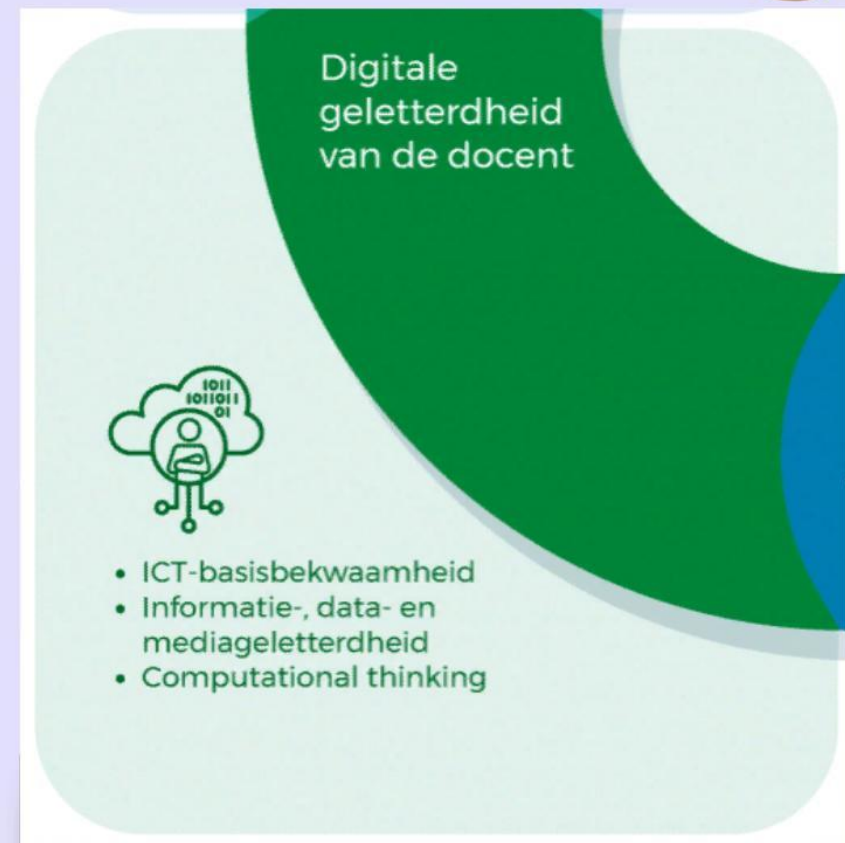
De steeds veranderende samenleving en arbeidsmarkt en de technologische ontwikkelingen daarin vragen om (nieuwe) ICT-competenties

Basisvaardigheden leraar

Digitale geletterdheid van leraren en ondersteuners en die van leerlingen lopen in belangrijke mate parallel.

Uit onderzoek blijkt dat digitale geletterdheid van docenten direct samenhangt met de mate waarin zij lesgeven met ICT.

Competenties leren en lesgeven met ict

Deze dimensie van het raamwerk heeft betrekking op de docentcompetenties die nodig zijn voor het ontwerpen, uitvoeren en evalueren van onderwijs.

Het anders inrichten van het onderwijs met behulp van ICT vraagt specifieke competenties van docenten.

Professionele houding

Om innovatief onderwijs te kunnen ontwerpen, uitvoeren en evalueren, moet de leraar en onderwijsondersteuner zich blijven ontwikkelen op het professionele vlak.

Wijze lessen

Digitale didactiek

Kansen en aandachtspunten van de inzet van educatieve technologie in de klas aan de hand van de 12 bouwstenen beschreven.

Terug

Tools Tools Tools

Je wil graag de beste tool gebruiken. Maar welke is dat? Stel jezelf enkele kritische vragen:

LEEREFFECT

Draagt de inzet van technologie bij aan het leren?
Zorgt de tool voor een krachtige(r) didactiek?
Helpt de toepassing je doel bereiken?

Bespaart de tool je tijd?
Kun je de technologie vlot inzetten?
Is de toepassing vlot in gebruik voor jou en je leerlingen?

OPTIMALE INZET

TOEGEVOEGDE WAARDE

Kun je met de tool iets doen dat zonder onmogelijk zou zijn?
Biedt de toepassing unieke voordelen?
Biedt de technologie iets extra?

Waarborgt de tool de privacy?
Is de toepassing toegankelijk en inclusief voor iedereen?
Draagt technologie bij tot de ontwikkeling van digitale skills?

ETHIEK & VERANTWOORDELIJKHEID

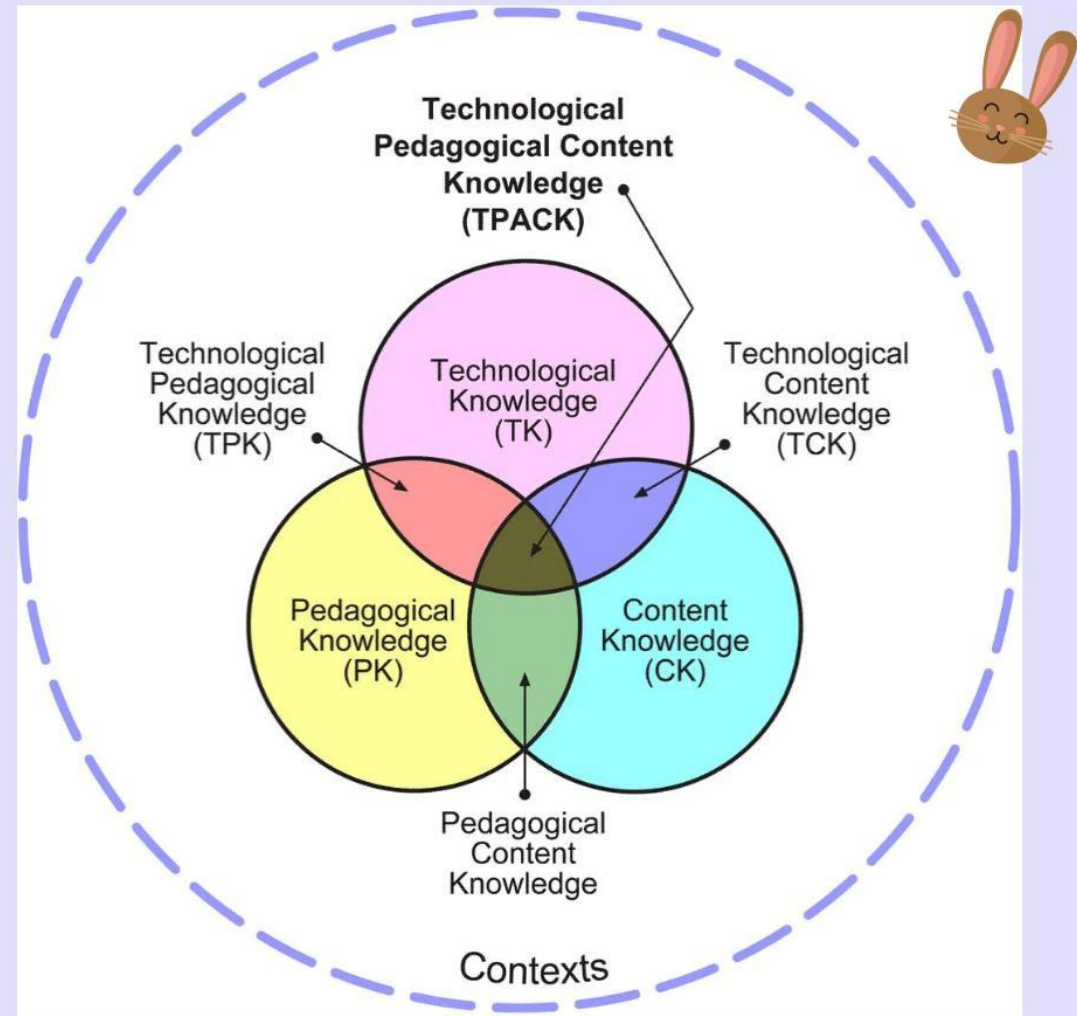
i

Terug

TPaCK model

Kan leraren helpen bij het maken van keuzes over hoe ict ingezet kan worden om het leren van een bepaalde vakinhoud te ondersteunen.

Terug

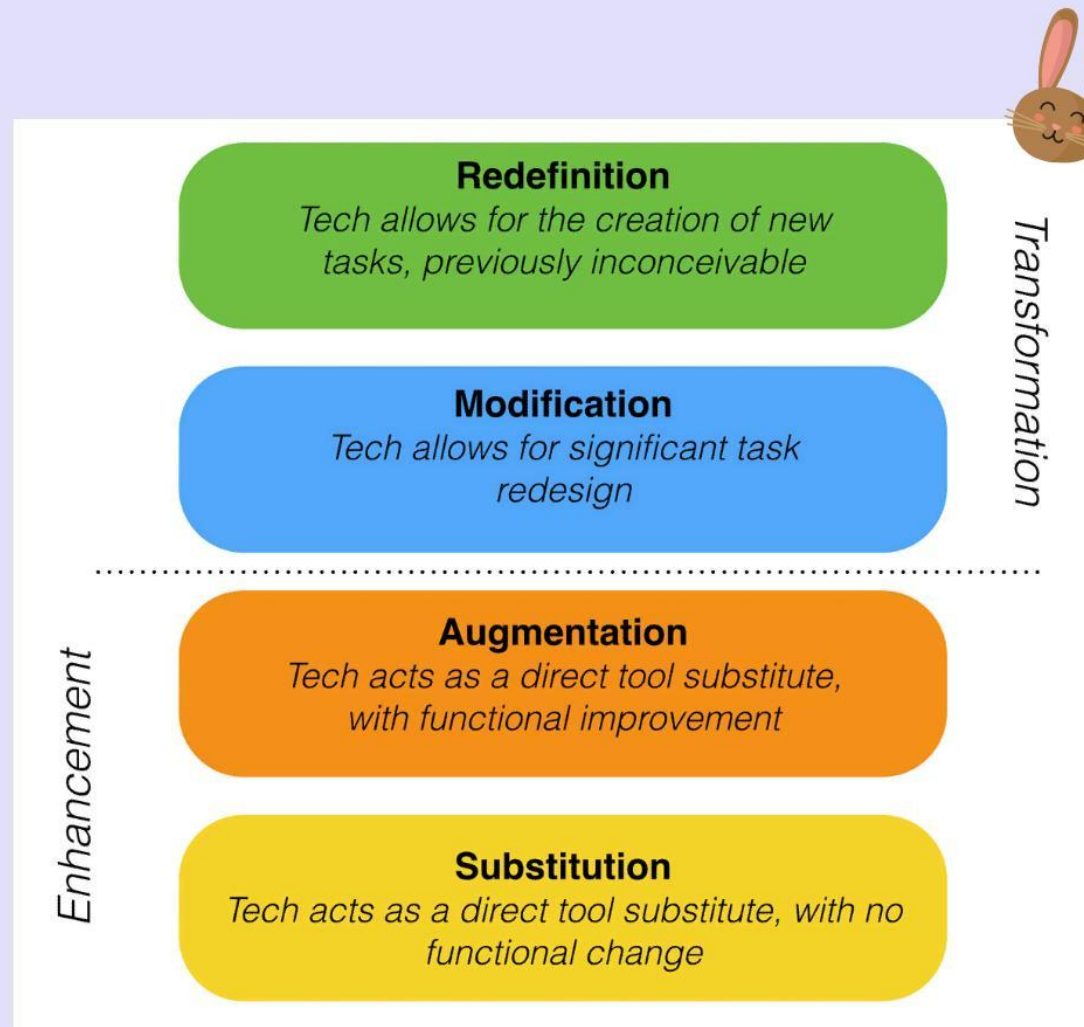

SAMR model

Het SAMR-model is een taxonomie met vier niveaus. Ze helpt je het gebruik van technologie in een onderwijssetting te selecteren, gebruiken en evalueren.

i

Terug

Twaalf bouwstenen

Digitale didactiek

Info

i

Terug

Leren verloopt beter als nieuwe informatie wordt gekoppeld aan bestaande kennis. Digitale tools zoals Quizlet kunnen helpen om voorkennis te activeren en de betrokkenheid van leerlingen te verhogen.

Quizlet / Mentimeter / woordwolk / prowise presenter, verschillende opties met connect (flashcards, woordwolken, polls voor voorkennisactivatie)

**ACTIVEER
RELEVANTE
VOORKENNIS**

Welke tool zou je hier voor kunnen inzetten?

1

Wat je al weet, bepaalt wat en hoe snel je leert. Nieuwe informatie wordt beter onthouden wanneer ze kleeft aan voorkennis.

Geef duidelijke instructie. Zorg dat ze beschikbaar zijn voor herhaling middels een interactieve video of uitlegvideo's.

Zet door jou gemaakte of geselecteerde instructies klaar, neem je eigen instructie op in de les en plaats deze geordend in een presenter zodat de leerlingen dit nogmaals kunnen beluisteren. Prowise Go is daar een mooie omgeving voor.

Welke tool zou je hier voor kunnen inzetten?

2

**GEEF
DUIDELIJKE,
GESTRUC-
TUREERDE EN
UITDAGENDE
INSTRUCTIE**

Op het moment dat leerlingen hun eerste stappen zetten in het verwerven van nieuwe kennis of vaardigheden, is het effectief om te werken met voorbeelden

Laat leerlingen ook zelf voorbeelden bedenken bij jouw instructie.

Welke tool zou je hier voor kunnen inzetten?

**GEBRUIK
VOORBEELDEN**

3

Leerlingen slaan informatie die zowel via woorden als beelden wordt gepresenteerd, gemakkelijker op dan wanneer alleen maar woorden worden gebruikt.

- Verrijk woorden met beelden maar zorg niet voor overbelasting.
- Hou rekening met de multimedia-principes in je lessen.

Combineer woord en beeld Canva / ThingLink (infographics en interactieve afbeeldingen)

Welke tool zou je hier voor kunnen inzetten?

**COMBINEER
WOORD EN
BEELD**

4

Productieve strategieën verplichten de leerling om leerstof te herkneden tot een nieuw product. Leerlingen onthouden meer door productieve strategieën te gebruiken dan wanneer ze de leerstof op een meer passieve wijze consumeren.

Laat leerstof actief verwerken op een Padlet (digitale prikborden voor samenwerken en reflectie) of laat leerlingen een instructiefilmpje maken voor een andere leerling.

Welke tool zou je hier voor kunnen inzetten?

5

**LAAT
LEERSTOF
ACTIEF
VERWERKEN**

Door regelmatig na te gaan of de leerlingen hebben begrepen wat je beoogt met je les, houd je je leerlingen betrokken en blijft de focus liggen op verder leren.

Controleer begrip Socrative! / Formative (formatieve toetsing en real-time feedback) maar natuurlijk ook de quizz tool van Prowise presenter.
Laat leerlingen dit voor elkaar maken.

Welke tool zou je hier voor kunnen inzetten?

6

**ACHTERHAAL
OF DE HELE
KLAS HET
BEGREPEN
HEEFT**

Wanneer leerlingen opdrachten nog niet zelfstandig aan kunnen, is tijdelijke, individuele en aanpasbare steun (scaffolds) van de leraar noodzakelijk.

Microsoft Whiteboard of Miro of samenwerken in Google docs (digitale samenwerking)

ONDERSTEUN BIJ MOEILIJKE OPDRACHTEN

7

Welke tool zou je hier voor kunnen inzetten?

Voor het onthouden en toepassen van de leerstof is het beter dat de oefeningen verspreid in de tijd over meerdere kortere oefensessies aan bod komen dan dat de leermomenten in één lange oefensessie geconcentreerd zijn.

Maak een blend in presenter met een duidelijke inhoudsopgave en pak er steeds een stuk bij. Gebruik dit in de weektaak, laat leerlingen elke dag in hun eigen presenter van die les bijhouden wat ze geoefend hebben en hoe het ging.

**SPREID
OEFENING
MET LEERSTOF
IN DE TIJD**

8

Welke tool zou je hier voor kunnen inzetten?

Door te variëren in oefeningentypes en inhoud kunnen leerlingen leren om verschillende oplossingsstrategieën te gebruiken. Daarnaast doet verandering van spijs ook eten.

Zorg voor afwisseling in BookWidgets of maak een digitaal tijdschrift in Issu of bookcreator.

Welke tool zou je hier voor kunnen inzetten?

**ZORG VOOR
AFWISSELING
IN OEFEN-
TYPES**

9

Wanneer leerlingen oefenen om actief informatie op te halen uit hun geheugen (retrieval practice), versterkt hun geheugen meer in vergelijking met passievere technieken, zoals herlezen.

Gebruik toetsing als leerstrategie Socrative of quiztool presenter (formatieve en summatieve toetsing)

Welke tool zou je hier voor kunnen inzetten?

**GEBRUIK
TOETSING
ALS
LEER- EN
OEFEN-
STRATEGIE**

10

Feedback geeft informatie over waar leerlingen staan en geeft leerlingen houvast bij het werken en behalen van de leerdoelen.

Als de feedback de leerlingen niet aan het denken en in actie zet, is feedback ineffectief en is eerst iets anders nodig.

Geef effectieve feedback: Kaizena / Microsoft OneNote (audiofeedback en annotaties)

**GEEF FEED-
BACK DIE
LEERLINGEN
AAN HET
DENKEN ZET**

11

Welke tool zou je hier voor kunnen inzetten?

De bouwstenen kunnen gebruikt worden om lessen effectiever, efficiënter en aangener te maken, maar er zijn ook vele handvatten voorhanden die leerlingen helpen hoe zij zél hun leren op een efficiënte, effectieve en aangename wijze kunnen organiseren.

- Leer leerstrategieën expliciet aan, bij door mindmaptools of studietools te gebruiken

Terug

Welke tool zou je hier voor kunnen inzetten?

**LEER JE
LEERLINGEN
EFFECTIEF
LEREN**

12

